

**CRNA GORA
FARMACEUTSKA KOMORA CRNE GORE**

***PRAVILNIK O KONTINUIRANOJ
EDUKACIJI I NAČINU VREDNOVANJA
SVIH OBLIKA STRUČNOG
USAVRŠAVANJA FARMACEUTA***

Podgorica , septembar 2012.godine

Na osnovu člana 61 Statuta Farmaceutске komore Crne Gore Skupština Komore, na sjednici održanoj 05.09.2012.g. donosi

PRAVILNIK O KONTINUIRANOJ EDUKACIJI I NAČINU VREDNOVANJA SVIH OBLIKA STRUČNOG USAVRŠAVANJA FARMACEUTA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se načela, vrste, programi, i postupak kontinuirane edukacije, ustanove i udruženja koja mogu sprovesti postupak kontinuirane edukacije, bodovno vrednovanje svih oblika stručnog usavršavanja, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje kontinuirane edukacije za farmaceute.

Član 2

Stručno usavršavanje farmaceuta predstavlja kontinuiran postupak sticanja novih saznanja i novih praktičnih vještina.

Stručno usavršavanje i inoviranje znanja, shodno trendovima razvoja farmaceutске struke i nauke je pravo i obaveza svakog farmaceuta.

Cilj stručnog usavršavanja farmaceuta je da nova saznanja sprovodi u praksi, radi održavanja i unaprijeđenja kvaliteta svoga rada.

Član 3

Načela stručnog usavršavanja i kontinuirane edukacije farmaceuta su:

- **dostupnost programa** stručnog usavršavanja i uključivanje svih farmaceuta u kontinuiranu edukaciju,
- **jedinstvenost usavršavanja** farmaceuta u sticanju i primjeni znanja i vještina farmaceutске djelatnosti, što znači da farmaceutska znanja i vještine treba primjenjivati na jedinstven način u obavljanju farmaceutске djelatnosti,
- **naučna osnovanost i savremenost** stručnog usavršavanja i informisanost o novim svjetskim dostignućima iz područja farmacije
- **osposobljenost** farmaceuta prema svjetskim standardima,
- **slobodan izbor** u postupku stručnog usavršavanja, odnosno mogućnost i pravo svakog farmaceuta na izbor sadržaja i oblika stručnog usavršavanja,
- **kategorizacija i vrednovanje** oblika stručnog usavršavanja.

Član 4.

Sve oblike stručnog usavršavanja vrednuje Komisija za kontinuiranu edukaciju Farmaceutске komore Crne Gore u skladu sa ovim pravilnikom.

II OBLICI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Član 5

Kontinuirana farmaceutska edukacija (KFE) se sastoji od obrazovnih aktivnosti koje služe da se održe, razviju ili povećaju znanja, vještine i profesionalna dostignuća koje farmaceut koristi da pruži usluge pacijentima, javnosti i profesiji. KFE predstavlja skup znanja i vještina opšte priznatih i prihvaćenih od strane stručne farmaceutske javnosti.

Kontinuirana edukacija farmaceuta, kao oblik stručnog usavršavanja, obuhvata: učešće na kongresima, simpozijumima i drugim oblicima stručnih sastanaka, učešće na kursovima, seminarima, studijske boravke, objavljivanje članaka u stručnim i naučnim časopisima ili publikacijama, učenje na daljinu uz rješavanje testova u pisanoj ili elektronskoj formi.

Kursevi su organizovane serije obuka i učenja sa tačno određenim programom određene problematike, sastavljeni od više edukativnih komponenti: predavanja, diskusije, praktični rad, čitanje, laboratorijska istraživanja u vrijeme trajanja 1-5 časova (ili više) u toku jedne sedmice sa infomratičkom i drugom odgovarajućom podrškom i uspostavljen monitoring za kvalitet kursa.

Kurs 1.kategorije je onaj kurs kome je predviđena provjera znanja poslije završetka kursa.

Kurs 2.kategorije je kurs za koji nije predviđena provjera znanja poslije završenog kursa.

Seminari su forme akademske edukacije, sastanci male grupe učesnika ili poludnevna sesija u kojoj učesnici razrađuju određenu temu – predmet seminara sa informatičkom i pisanom podrškom.

Simpozijum je oblik stručnog usavršavanja, gdje eksperti odn.specijalisti iz konkretne oblasti prezentiraju saznanja o istom predmetu, sa različitog aspekta sa preporukama o predmetu interesa, preko diskusije.

Radionica je oblik seminara, koji promovira slobodnu diskusiju, razmjenu ideja kao i demonstriranje metoda o praktičnoj primjeni prezentiranih vještina i principa u vremenu trajanja od 1(jednog) dana, pri čemu je osnovno pravljenje plana, specifikacije ili drugog dokumenta kao izlaznog parametra radionice koji će poslužiti kaooficijelni vodič za implementiranje zadataka.

Ljetnja škola je vid edukativnog usavršavanja , koja se izvodi za vrijeme ljeta u vrijeme trajanja nekoliko sedmica za sticanje novih praktičnih saznanjai vještina o problemima .

Član 6

U postupku dobijanja licenci iz prakse bodovno će se vrednovati, u skladu sa odredbama ovog pravilnika i ostali oblici stručnog i naučnog usavršavanja: naučna zvanja magistar i doktor nauka, mentorstva u skladu sa ovim Pravilnikom, specijalizacija i uža specijalizacija, kao i stručno zvanje primarijus, naučni i javnozdravstveni projekti, prijava neželjenih dejstava lijekova i drugo u skladu sa odredbama ovog Pravilnika

III ORGANIZOVANJE STRUČNIH SKUPOVA/KONTINUIRANE EDUKACIJE

Član 7

Organizator stručnog skupa može biti Komisija za kontinuiranu edukaciju Farmaceutске komore i/ili nastavno- naučne institucije, stručna udruženja, državni organi, pravna i fizička lica.

Organizator stručnog skupa iz stava 1 ovog člana, mora ispunjavati sljedeće uslove:

1. mora imati organizacioni i stručni kadar za realizaciju stručnog skupa;
2. mora odrediti odgovorno lice koje će garantovati realizaciju programa stručnog skupa;
3. mora obezbijediti evidenciju prisutnosti i eventualnu provjeru znanja učesnika;
4. mora Komisiji dostaviti spisak učesnika na kontinuiranoj farmaceutskoj edukaciji u roku od sedam dana od dana održavanja skupa.
5. sadržaj programa mora biti u skladu sa ovim Pravilnikom, uz poštovanje principa etike, deontologije, međunarodnih konvencija i preporuka.

Radi kontinuiteta stručnog usavršavanja farmaceuta Komora je obavezna osigurati godišnje najmanje jedan stručni skup u okviru stručnog usavršavanja.

Član 8

Organizator stručnog skupa podnosi Komisiji za kontinuiranu edukaciju Farmaceutске komore Crne Gore pisani zahtjev za priznanje i kategorizaciju stručnog skupa.

Organizator je dužan podnijeti zahtjev najmanje **15** dana prije održavanja stručnog skupa.

Član 9

Zahtjev iz člana 8. ovog Pravilnika treba da sadrži sljedeće podatke:

1. naziv/ime organizatora, datum i trajanje stručnog skupa;
2. mjesto i adresa i održavanja stručnog skupa;

3. program stručnog skupa
 4. ime i prezime, akademski stepen i zaposlenje predavača;
 5. ime, prezime i adresa osobe odgovorne za realizaciju stručnog skupa;
 6. predviđeni broj učesnika;
 7. predviđena visina kotizacije (ukoliko je planirana);
 8. opis usluga koje se nude učesnicima;
 9. opis moguće provjere znanja;
 10. jezik na kojem će se održavati usavršavanje.
- Organizator mora osigurati kvalitet i uspješnost procesa učenja.

Član 10.

Komisija će donijeti odluku i obavijestiti organizatora najmanje 5 dana prije održavanja. Izuzetno, odluku o posebno značajnim predavanjima koje organizator iz objektivnih razloga nije mogao prijaviti u propisanom roku, Komisija donosi odluku u roku kraćem od propisanog.

Član 11.

Organizator stručnog skupa se obavezuje da pripremi potvrde-sertifikate o učešću sa naznačenim brojem bodova, u skladu sa odlukom Komisije.

Član 12

Za vrijeme trajanja perioda od **7 godina** farmaceut je dužan da sakupi **140 bodova** preko različitih oblika stručnog usavršavanja utvrđenih ovim Pravilnikom.

Izuzeto od stava 1 ovog člana, član Komore koji je u periodu važenja licence stekao nastavničku titulu na Farmaceutskom fakultetu (docent, vanredni ili redovni profesor) produžava licencu bez provjere znanja i sposobnosti, do sticanja uslova za penzionisanje.

IV BODOVANJE OBLIKA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Član 13

Bodovanje svih oblika stručnog usavršavanja, obavlja se na sljedeći način:

1. NAUČNI I STRUČNI STEPENI

- doktor nauka 70 bodova

- magistar nauka 40 bodova
- specijalizacija 45 bodova (za svaku godinu provedenu na specijalizaciji po 15)
- uža specijalizacija 20 bodova
- primarijus 30 bodova

2. UČESTVOVANJE NA KONGRESIMA (u zemlji ili inostranstvu)

- učešće u organizacionom ili naučnom odboru kongresa 5 bodova
- aktivno učešće (usmena prezentacija) 25 bodova
- aktivno učešće (poster prezentacija) autor 20 bodova
- aktivno učešće (poster prezentacija) koautori ukupno 20 bodova
- pasivno učešće 15 bodova

Pasivno učešće na kongresu, u svojstvu slušaoca, dokumentuje se potvrdom o prisustvu, a aktivno učešće potvrdom o prisustvu i štampanim sažetkom rada.

3. UČESTVOVANJE NA KURSEVIMA

Domaći kurs

1. Kurs prve kategorije

- predavač 20 bodova
- slušalac 15 bodova

2. Ostali kursevi

- predavač 15 bodova
- slušalac 10 bodova

Međunarodni kurs

1. Kurs prve kategorije

- predavač 25 bodova
- slušalac 20 bodova

2. Ostali kursevi

- predavač 20 bodova
- slušalac 15 bodova

Kurs prve kategorije je onaj koji sadrži štampani materijal sadržaja kursa i provjeru znanja nakon završenog kursa.

Polaznik dobija potvrdu od organizatora kursa o završenom kursu.

4. UČESTVOVANJE NA STRUČNIM SKUPOVIMA

a) Stručni skupovi priznati od komore

stručni skupovi prve kategorije

- predavač 15 bodova

- slušalac 10 bodova
- ostali stručni skupovi (sponzorisani skupovi sa predavačem po pozivu)
- predavač 10 bodova
- slušalac 5 bodova
- sponzorisani stručni skupovi
- predavač 2 boda
- slušalac 2 boda

b) međunarodni stručni skupovi

- stručni skupovi prve kategorije
- predavač 20 bodova
- slušalac 15 bodova
- ostali stručni skupovi
- predavač 15 bodova
- slušalac 10 bodova

Stručni skupovi prve kategorije priznati od Komore su oni u koje je uključen štampani materijal sadržaja skupa, te eventualna provjera znanja nakon završenog skupa.

5. SIMPOZIJUMI

Simpozijumi u inostranstvu:

- aktivno učešće 15 bodova
- pasivno učešće 10 bodova

Simpozijumi u Crnoj Gori:

- aktivno učešće 10 bodova
- pasivno učešće 5 bodova

Učešće na simpozijumu, dokumentuje se programom skupa, potvrdom o prisustvu i/ili odgovarajućim sertifikatom, odnosno potvrdom o prisustvu i štampanim sažetkom rada.

6. STUDIJSKI BORAVCI

- studijski boravci u CG (u trajanju do 7 dana) do 10 bodova
- studijski boravci u inostranstvu (u trajanju do 7 dana) do 20 bodova

Obavljeni studijski boravak se dokumentuje uvjerenjem s potpisom odgovornog lica nadležne ustanove u kojoj je obavljen studijski boravak.

Broj bodova određuje Komisija za kontinuiranu farmaceutsku edukaciju uzimajući u obzir sve relevantne podatke.

7. STRUČNI SASTANCI

stručni sastanci u ustanovi	
- aktivno	3 boda
- pasivno	2 boda
stručni sastanci u ustanovi sa predavačem po pozivu	
- aktivno	5 bodova
- pasivno	3 boda
stručni sastanak u okviru udruženja, sekcija i slično	
- aktivno	8 bodova
- pasivno	5 bodova
godišnji sastanak udruženja u inostranstvu	
- aktivno	10 bodova
- pasivno	8 bodova
stručna predavanja na tribinama	
- aktivno	10 bodova
- pasivno	5 bodova
sponzorisano predavanje sa predavačem po pozivu	
-aktivno	10 bodova
-pasivno	5 bodova
sponzorisano predavanje	2 boda

Stručni sastanci ne mogu trajati manje od jednog sata.

Prisustvo stručnim sastancima dokazuje se potvrdom izdatom i potpisanom od strane direktora zdravstvene ustanove, osnivača privatne prakse, odnosno predsjednika udruženja

8. MENTORSTVA

- mentorstvo za specijalizacije	10 bodova godišnje
- mentorstvo magistarske teze	20 bodova
- mentorstvo doktorske teze	30 bodova
- članstvo u komisiji za odbranu magistarske teze	10 bodova
- članstvo u komisiji za odbranu doktorske teze	20 bodova
- mentorstvo za farmaceute u toku pripravnčkog staža	5 bodova godišnje

9. PROJEKTI

- nosilac republičkog projekta	60
- učešće u republičkom projektu	30
- nosilac međunarodnog projekta	70

- učešće u međunarodnom projektu 40

Za priznavanje bodova dostavlja se pisani dokaz izdat od strane nadležnog organa.

10. PUBLIKACIJE

Naučni i stručni radovi:

a) štampan u časopisu koji su indeksirani u bazi „Current contents“, „Science citation index“.

- prvi autor 30 bodova
- ostali koautori (ukupno) 20 bodova

b) štampan u domaćim i stranim neindeksiranim publikacijama

- prvi autor 15 bodova
- ostali koautori (ukupno) 10 bodova

c) knjiga, monografija, udžbenik

autor 60 bodova
koautori (ukupno) 30 bodova

d) urednik knjige 20 bodova

e) poglavlje u knjizi

- prvi autor 20 bodova
- koautori (ukupno) 10 bodova

f) urednik stručnog časopisa

- indeksiranog 20 bodova godišnje
- neindeksiranog 10 bodova godišnje

g) rad u redakciji stručnog časopisa

- indeksiranog 15 bodova godišnje
- neindeksiranog 5 bodova godišnje

Za priznavanje kontinuirane farmaceutske edukacije u obliku objavljenog naučnog, odnosno stručnog članka u časopisu sa recenzijom, zborniku, knjizi ili monografiji mora se Komori priložiti:

a) naslovna strana i sadržaj časopisa,

b) prva stranica članka/apstrakta.

11. PRIJAVA NEŽELJENOG DEJSTVA LJEKOVA

- Prijava neželjenog dejstva lijeka prihvaćena od nadležne komisije Agencije za lijekove i medicinska sredstva 1 bod

Priznavanje bodova obavlja se na zahtjev upućen Komisiji za kontinuiranu farmaceutsku edukaciju, a na osnovu izvještaja Agencije za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore, za godinu u kojoj je prijava prihvaćena od strane Agencije.

Na osnovu prijava neželjenog dejstva lijeka farmaceut može sakupiti najviše do 3 boda godišnje.

12. REŠAVANJE TESTA PROVJERE ZNANJA U PISMENOJ ILI ELEKTRONSKOJ FORMI

Za priznavanje kontinuirane farmaceutske edukacije samousavršavanjem pomoću multimedijalnih programa ili studija stručne literature s pisanim odgovorima na test-pitanja potrebno je uz zahtjev priložiti uvjerenje priznatog organizatora o broju postignutih bodova. Zahtjev se podnosi prije izvođenja ovog oblika kontinuirane farmaceutske edukacije, ili najkasnije 6 mjeseci po isteku istog, a sadrži dokumentaciju iz koje je vidljiv sadržaj usavršavanja, te podatke o podnosiocu zahtjeva.

Član 14

Ukoliko se oblici kontinuirane edukacije navedeni u članu 13, sprovode u saradnji sa Ljekarskom komorom Crne Gore, bodovno se vrednuju u skladu sa kategorizacijom koju odredi Komisija ljekarske komore.

POSTUPAK IZDAVANJA I OBNOVE LICENCE

Član 15

Član Komore je obavezan podnijeti Komisiji zahtjev za vrednovanje stručnog usavršavanja i dokaze propisane članom 13 pravilnika jednom godišnje a ne kasnije od 90 dana prije isteka postavljenog roka za izdavanje odnosno obnovu licence u skladu sa članom 12 ovog Pravilnika.

Član 16

Ako je farmaceut iz opravdanih razloga (bolovanje duže od šest mjeseci, trudnoća i komplikacije u vezi sa održavanjem trudnoće, porodiljsko odsustvo, odsustvo zbog njege djeteta i sl), nije ostvario uslove iz člana 12. ovog pravilnika, rok za ispunjavanje uslova za obnavljanje licence produžava se za period za koji su trajali navedeni razlozi.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana farmaceut podnosi molbu za oslobađanje od sticanja potrebnih bodova Komisiji. Ukoliko opravdani razlozi iz stava 1 ovog člana traju duže od dvije godine, Komisija prosljeđuje molbu Skupštini Komore na odlučivanje. Molbi treba priložiti dokaze o spriječenosti za stručno usavršavanje.

Član 17

Ako u toku važenja licence farmaceut sakupi više od **140** bodova, dozvoljava mu se da u naredni period važenja licence prenese **20** bodova

Član 18

Ukoliko farmaceut ne sakupi dovoljan broj bodova, u skladu sa članom 12 ovog Pravilnika, mora pristupiti provjeri znanja prema posebnom ispitnom programu pred Ispitnom komisijom koja ima tri člana.

Komisija za kontinuiranu edukaciju utvrđuje ispitni program i imenuje Ispitnu komisiju.

Skupština Komore daje saglasnost na ispitni program iz stava 1. ovog člana. Komisija će obavijestiti Izvršni odbor odnosno Skupštinu Komore o članovima koji zbog nedostatka bodova ne ispunjavaju uslove za obnovu licence.

Član 19.

Član Komore koji ne ispuni uslove za produžetak važenja licence, utvrđene članom 6. ovog pravilnika, dužan je podnijeti zahtjev za provjeru znanja i sposobnosti u roku od 60 dana prije isteka važenja licence.

Na osnovu zahtjeva člana Komore, Ispitna Komisija određuje vrijeme provjere znanja i sposobnosti i o tome obavještava podnosioca zahtjeva najmanje 15 dana prije održavanja ispita.

Član 20

Član Komore koji ne položi ispit ne može obavljati farmaceutsku zdravstvenu djelatnost dok ne položi ispit.

U slučaju neuspjeha, ispit se može ponovo polagati nakon 15 dana.

Član 21

Farmaceuti koji ne rade na poslovima neposredne zdravstvene zaštite takođe mogu dobiti i obnoviti važnost licenci iz prakse, pod uslovima navedenim u ovom Pravilniku. Obaveza dobijanja i obnavljanje licence, počinje sa početkom bavljenja neposrednom farmaceutskom zdravstvenom djelatnošću.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „**Biltenu**” Farmaceutske komore Crne Gore .

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

FARMACEUTSKE KOMORE CRNE GORE

Ana Pantović, dipl.ph s.r.